

5. 9. 2013

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Evropský soud pro lidská práva - rozsudek ve věci Kummer v. Česká republika

První případ odsouzení České republiky Evropským soudem pro lidská práva za porušení základního lidského práva nebýt mučen nebo vystaven ponižujícímu zacházení, které nastalo během krátkodobého pobytu poškozeného na služebně Obvodního oddělení Policie České republiky. Lze předpokládat, že rozsudek může vyvolat i legislativní změny v zákoně o policii České republiky.

Evropský soud pro lidská práva (dále jen „ESLP“) vynesl dne 25.07.2013 rozsudek ve věci Kummer v. Česká republika,[1] kterým rozhodl, že Česká republika (dále jen „ČR“) porušila čl. 3 Evropské úmluvy o lidských právech (dále jen „Úmluva“)[2] jak po hmotněprávní stránce, tak i po procesní.

Čl. 3 Úmluvy zní: *Nikdo nesmí být mučen nebo podrobován nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu.*

Není to poprvé, kdy ESLP uznal ČR odpovědnou za porušení tohoto ustanovení Úmluvy. Prvním byl rozsudek Bureš v. ČR[3] (jednalo se porušení čl. 3 Úmluvy v hmotněprávním i procesním aspektu v souvislosti s hospitalizací na psychiatrii), druhým pravomocně ukončeným případem byl Diallo v. ČR[4] (zde došlo k porušení čl. 13 ve spojení s čl. 3 Úmluvy, v souvislosti s procesem vyhoštění cizince). V ostatních případech publikovaných v oficiální internetové databázi ESLP,[5] došlo ke smírnému urovnání (Červeňáková a ostatní v. ČR)[6] nebo ESLP po proběhlém řízení konstatoval, že případ je sice připuštěn k věcnému projednání, ale k porušení čl. 3 ani žádného jiného ustanovení Úmluvy nedošlo (Jirsák v. ČR).[7]

Nově rozhodnutý případ Kummer v. ČR je výjimečný v tom, že k porušení práva nebýt mučen nebo podrobován nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu garantovaného čl. 3 Úmluvy došlo během krátkodobého zajištění poškozeného na Obvodním oddělení Policie ČR, což může připadat nezasvěcenému čtenáři v podmínkách České republiky jako dosti překvapující. Další zvláštností případu, je že zřejmě povede ke změně pravidel pro zacházení se zajištěnými osobami na policejních služebnách v ČR.

Po skutkové stránce lze shrnout, že stěžovatel byl přibližně necelou hodinu umístěn v policejní cele, kde byl na ruku bolestivě připoután k okům upevněných na zdech cely a následně mu byly spoutány i nohy. Spoutaný stěžovatel byl policisty fyzicky napadán. Dle verze policie k žádnému fyzickému napadení poškozeného nedošlo a ani poutání nebylo nijak nepřiměřené. Jednou z okolností, u níž panovala mezi stranami shoda, byl určitý stupeň ovlivnění stěžovatele alkoholem, v době omezení jeho osobní svobody na policejní stanici.

Co se týče hmotněprávního porušení čl. 3 Úmluvy, ESLP uvedl, že pro nedostatek důkazů nelze

posoudit, která ze stran má pravdu, ohledně vlastního fyzického napadení stěžovatele během jeho připoutání v policejní cele. ESLP dále kritizoval samotný fakt, že stěžovatel byl vůbec připoután a rovněž bral v úvahu stanoviska Evropského výboru pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (dále jen „CPT“),[8] týkající se praxe poutání osob v policejních celách. Dle CPT policejní cela představuje bezpečné místo, kde již není nutno užívat další omezující prostředky, jako je poutání. Na místo pout je nutno preferovat osobní dohled a eventuálně zásah lékaře či manuální kontrolu zajištěné osoby. Ve zvláště závažných případech násilného chování, lze připustit krátkodobé spoutání zajištěného, nikoliv však jeho připoutání k pevným úchytkům umístěných v cele.

ESLP se také zabýval poraněními stěžovatele, jež utrpěl během pobytu na policejní stanici, která byla ovšem ze strany policie odmítána a zlehčována. Jelikož způsob vzniku a závažnost poranění nemohla být na základě důkazů předložených ESLP jednoznačně osvětlena, ESLP se přidržel své rozhodovací praxe v obdobných případech (Selmouni v. Francie, Ribitsch v. Rakousko), z níž se dovozuje princip, že pokud je člověk do policejní cely umístěn nezraněný, ale po jeho propuštění je zjištěno jeho poranění, musí být stát schopen vznik tohoto poranění přesvědčivým způsobem vysvětlit, což se v posuzovaném případě nestalo.

Přítěžující okolností pro ČR byla rovněž samotná okolnost umístění stěžovatele do cely, když byl prokazatelně pod vlivem alkoholu.

Na okraj vzal ESLP rovněž v potaz poměrně bizarní příčinu vzniku celé kauzy, která spočívala v zadržení poškozeného Městskou policií na ulici, ve vzdálenosti 50 m od jeho domu, protože neměl u sebe doklad totožnosti a měl být údajně přistižen při spáchání přestupku spočívajícího ve výkonu malé potřeby. (Pozn. autora: spáchání tohoto přestupku však nakonec prokázáno nebylo).

Ohledně procesního aspektu porušení čl. 3 Úmluvy ESLP uvedl, že pokud existuje relevantní podezření, že mohlo ze strany policie dojít k porušení čl. 3 Úmluvy, tak při zohlednění všeobecné povinnosti státu dle čl. 1 Úmluvy přiznat každému práva v ní uvedené, vyplývá zde povinnost státu zabezpečit řádné a efektivní vyšetření případu. V tomto směru dále ESLP dále v odůvodnění rozsudku rozvíjí přesvědčivou argumentaci opírající se o množství jeho judikatury, kde mimo jiné zmiňuje i případ Eremiášová a Pechová v. ČR (tento se ovšem meritorně týkal práva na život dle čl. 2 Úmluvy).

Ohledně náhrady nemajetkové újmy a škody na zdraví v souvislosti s porušením čl. 3 Úmluvy, ESLP rozhodnutí prozatím odkládá, do doby nabytí právní moci rozsudku. Dle našeho názoru ovšem ČR nebude žádat o postoupení případu Velkému senátu ESLP, pro přesvědčivost rozsudku, jeho návaznost na četnou související judikaturu a jednomyslnost senátu ESLP rozhodujícího v prvním stupni.

Lze předpokládat, že rozsudek bude mít i určitý normativní dopad na stávající právní úpravu policejního práva v ČR. V podmínkách policejních cel Policie ČR bylo doposud možné připoutávat zajištěné osoby do různých pevně umístěných úchytků v celách. Nyní lze očekávat, že tato zákonná úprava připoutávání osob umístěných v policejních celách, nebo pobývajících na policejních služebnách, k různým úchytkům, bude zakázána nebo alespoň výrazně omezena.

Mgr. David Netušil,
advokát

[NETUŠIL & ASSOCIATES advokátní kancelář s.r.o.](#)

Politických vězňů 8
110 00 Praha 1

Tel.: +420 222 513 515

Fax: +420 224 241 202

e-mail: david.netusil@advokationline.eu

[1] European Court of Human Rights: HUDOC Search Page [databáze online] Dostupné >>> [zde](#).

[2] Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod ve znění jejich protokolů, sjednaná v Římě dne 4. listopadu 1950, vyhlášena sdělením č. [209/1992](#) Sb.

[3] Tamtéž: 1

[4] Tamtéž: 1

[5] Tamtéž: 1

[6] Tamtéž: 1

[7] Tamtéž: 1

[8] CPT byl ustaven Evropskou úmluvou o prevenci mučení a nelidského nebo ponižujícího zacházení či trestů Rady Evropy, jež vstoupila v platnost v roce 1989, která navazuje na čl. 3 Evropské úmluvy o lidských právech. CPT je nesoudním orgánem, vybaveným poradní a doporučující pravomocí, k ochraně osob zbavených svobody před mučením a dalšími formami špatného zacházení.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Evropská unie mění pravidla plateb: více odpovědnosti, intenzivnější zpracování dat, více kontrol](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc květen 2026](#)
- [Sport versus EU - aktuální sportovní kauzy rozhodované Soudním dvorem EU](#)
- [Postavení finančního arbitra v kontextu nařízení Brusel I bis - Funkční pojetí „soudu“, osvědčení podle čl. 53 a možnost výkonu nálezu v jiných členských státech EU](#)
- [ESG Simple jako praktická opora pro ESG reporting malých a středních podniků](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc duben 2026](#)
- [Dvě kiwi denně: EU schválila první zdravotní tvrzení pro čerstvé ovoce](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc březen 2026](#)